

Hayır işlerden onu elinle yap. Malından fakirlere, dervişlere hisse ayr. Kendi elinle vereceğin bir akça, senden sonra veirilecek yüz akçadan daha değerlidir. Elinle verdiğin taze bir hurma, senden sonra (ruhun için) verilecek yüz miskal altundan daha makbuldur. Mihnet ve gam'a alış. Hüzün ve keder kulların azığıdır. Allah'tan mevki ve şerefının artmasını istiyorsan gece gündüz duadan ayrılma. Dua, alışkanlık haline geldiği ve yanık olduğu zaman tesiri çok berraklaşır. Dua, ruhi âlemin esrarlı sonsuzluğuyla irtibatımızı sağlamaktadır. İşte, dua ile insan Allaha ulaşır ve Alah onun kalbine girer. Netice olarak insan, Allaha su ve hava kadar muhtaçtır.

Misafir Allah vergilerinden bir nimettir. Misafirden hoşlanmayan kimseden Allah ve Peygamber de incinir. Misafiri güler yüzle karşılayan Alahtan ölçsüz lütüflar görür. Ev sahipleri fazla külfetten uzak olmaları lâzımdır ki misafirlere ağır gelmesin. Akılsızın sofrasında misafir olma. Misafir gelince ondan gizlenme. Misafirin kim olursa olsun önüne yiyecek getirmek gerek. Her kim çıplak bir vücudu giydirirse Allah da ona rahmetinden bir müjde yollar. Çıplak bir fakire elbise verene Allah iki âlemde de yardımcı olur. Pintinin yemeğini asla yeme. Pintinin ekmeği hep zahmet ve meşakketle doludur. Rızık yalancılık yüzünden eksilir. Çok uyku yoksulluk getirir. Az uyu, daha çok uyanık dur. Geceleri çıplak yatanların kısmetleri eksilir. Ayakta su dökmek hem fakirlik, hem de çok keder ve ihtiyarlık getirir. Gusletmeden bir şey yemek girkin düşer. Allahtan nimet bekliyorsan ekmek kırıntılarını ayak altına dökmek. Dilencilerden ekmek kırıntılarını satın alma, çünkü bu alış veriş yoksulluk getirir.

Anne ve babam kendi isimleri ile çağırırsan Alah, nime-ti sana haram olur. Evinden örümcek ağlarını temizle. Onların içeride kalması bereketi kaçıır. Belâ ve felâket zamanlarında yü-

zünü eksirtirsen kendini sabırlı kullardan olmadığına alâmettir.

Şeriat yolundan dışarı ayak basarsan sapıklığa, ıstıraba düşersin. Hakikat yoluna giren gece gündüz Allah korkusu içindedir. İnsan oğlu vücudunun bütün azaları ile Allahı zikreder. Ellerinin zikri, zavallı ve biçarelerin yardımına uzanmak, ayağının zikri, yakınlarına ziyaret etmektir. Gözün zikri Alah korkusu ile yaş dökmek ve emirlerini, yasaklarını temaşa etmektir. Kulâğın zikri doğru sözleri dinlemektir. Gece gündüz Alahu zikret ki, kalbindeki Allah sevgisi artmış olur. Dilin zikri Kur'an okumaktır. Bunu yapmayan insan müflislerden. İmanlı kişi takya ehlidir. Allah azabından korkun yoksa kâfirsin. Takvasız adamda iman, imânsız kişide de ihsan olamaz. Takva ehlinin dört alameti: biri doğru söz sahibi, ikincisi cömertlik üçüncüsü gülüş yüzlülük, dördüncüsü emaneti korumaktır.

Halktan faiz alan kimselere asla merhaba demiyessin. Hastaların ziyaretine uğra, çünkü bu âdet peygamberimizin sünnetidir.

Mecliste dostlara hizmet et. Yetimlerin hal ve hatırını da sor ki, Allah seni daima aziz etsin. Çünkü bir yetimin bir an için ağlamasından bile Allah arşı titremeğe başlar. Bir yetimi ağlatan zalimi, cehennem sahibi kendi ateşinde kebab edecektir. Hasta bir yetimi sevindiren, kapısı kapanmış olan cenneti açık bulur.

Ey insan oğlu sırlarını açıklayan kimselerden uzak dur. Dinin saf kalmasını istersen helâl rızık iste. Haram rızık peşinde koşanın kalbi vücud içinde tama-miyle ölüme mahkumdur. Hısım ve akrabaları ziyaret et ki ömrün artsın. Yüz çevirirsen ömrünün bereketi kaçar. İki yüzlü olanları kendine düşman bil. Dinin kemâl bulması, kötülüklerden sakınmakla olur. Kulun olgunluğu din'de görülür.

İbadetlerde zerre kadar riy'a (gösteriş) ibadeti silip götürür İbadet sıfatlarını ticaret âleti olarak kullanma. Zira dünyahgını belki kazanırsın fakat riyayı yaptığundan âhretini kaybedersin Mi-

desinde haram lokma buluduran kimsenin ibadetleri hükümsüzdür. İçki haram kıldığı için yapan satan ve kullanan haram lokma yemiş demektir. Amel ve hareketler riyadan temizlenmedikçe yapılan en büyük ibadetler bile feyiz vermez. İbadet sıfatlarını kendi isimlerinin önlerinde kullananlar riyaya yapmış olurlar. (Meselâ Hacı hafız, gibi).

Netice olarak şunu söyleyebiliriz: İster ferd olarak ister padişah veya hükümet olarak insanlara zulüm ederlerse ömürleri kısalmış olur. Netice olarak gerçek sözler güzel değildir, güzel sözler de gerçek değildir.

Allah, bunları bize bildirenden razı olsun.

Aşkın o saf renginden süzüp bin gül dereler,
Onlardır kâinata bir nur şevki verener.
Her zerrenin sırrını, esrarını gönülden
Duyanlardır ebedi ölmeliğe erener.

İsmail BAYRAM

ERENLER